

Dania	Den Danske Ordbog	Nina Grønnums halvfin IPA	nøjagtig IPA	eksempler
<i>a</i>	a	a	ɑ	malle, andet, sofa
<i>ȧ</i>	ã	ã	ã	impromptu
<i>â</i>	æ	æ	ɛ	kærlig, jer
<i>â̇</i>	æ:	æ:	ɛ:	male
<i>â̈</i>	æ²	æ:²	ɛ:² / ɛ̃:	skab
<i>α</i>	ɑ	ɑ	ä	mange, haj, tak
<i>α̇</i>	ɑ:	ɑ:	ä:	rane, arne
<i>α̈</i>	ɑ²	ɑ:²	ä:² / ä̃:	klar
<i>α̇̃</i>	ã	ã	ã	assemblée
<i>α̇̃̇</i>	ã:	ã:	ã:	carte blanche
<i>α⁺</i>	ɑ	ɑ	ɑ̲	sejle, hejse
<i>b</i>	b	b̥	b̥	bo, oppe, lap, lab
<i>c</i>	ç	ç	ç	liechtenstein
<i>d</i>	d	d̥	d̥	danske, noter, gut
<i>ð</i>	ð	ð	ð̥	noder, mad, gedde
<i>e</i>	e	e	e̥	minde
<i>ė</i>	e:	e:	e:	mene
<i>ë</i>	e²	e:²	e:² / ẽ:	se
<i>ə</i>	ə	ə	ə	danske, kone
<i>f</i>	f	f	f	falde, kaffe, chef
<i>g</i>	g	g̥	g̥	gå, skal, gik, lægge
<i>h</i>	h	h	h	høne
<i>i</i>	i	i	i	milde
<i>i̇</i>	i:	i:	i:	mile
<i>ï</i>	i²	i:²	i:² / ĩ:	sti
<i>i̇̃</i>	j	j	i̇̃/j	maj, sejle
<i>j</i>	j	j	j	jul, linje
<i>k</i>	k	k ^h	g̥ ^h	kulde, ekko
<i>l</i>	l	l	l	lunde, malle, vel
<i>m</i>	m	m	m	malle, stemme, ham
<i>n</i>	n	n	n	ny, ånd, han, skinne
<i>ŋ</i>	ŋ	ŋ	ŋ	mange, synge
<i>o</i>	o	o	ɔ	foto
<i>ȯ</i>	o:	o:	ɔ:	stole
<i>ö</i>	o²	o:²	ɔ:² / ɔ̃:	stol
<i>p</i>	p	p ^h	b̥ ^h	pande, epos, Aleppo
<i>r</i>	ʀ	ʀ	ʀ̥	rille, ren, strand, træ
<i>ʀ̇</i>	ɹ	ɹ	ɹ	ragtime
<i>ɹ̇̃</i>	ɛ̃	ɛ̃	ɛ̃	mor, kirsebær

<i>s</i>	s	s	s	synge, dysse, kys
<i>ş</i>	ε	ε	ε	sjælden, hash
<i>f</i>	ʃ	ʃ	ʃ	nachspiel
<i>t</i>	t	tʰ	ḏs	træffe, nota, Netto
<i>þ</i>	θ	θ	θ	thriller
<i>u</i>	u	u	u	kulde
<i>u·</i>	u:	u:	u:	kule
<i>uʰ</i>	uʰ	u:ʰ	u:ʰ / u:	gul
<i>v</i>	v	v	ʋ	vende, Eva, ulv
<i>w</i>	w	w	u/w	hav, koge, peber
<i>x</i>	χ	χ	χ	nachspiel
<i>y</i>	y	y	y	dysse
<i>y·</i>	y:	y:	y:	dyse
<i>yʰ</i>	yʰ	y:ʰ	y:ʰ / y:	lys
<i>æ</i>	ε	ε	e	melde, nælde
<i>æ·</i>	ε:	ε:	e:	mæle
<i>æʰ</i>	εʰ	ε:ʰ	e:ʰ / e:	sæl, skæg, læ
<i>æ̃</i>	ε	æ̃	ξ	rinde
<i>æ̃·</i>	ε:	æ̃:	ξ:	rene
<i>æ̃ʰ</i>	εʰ	æ̃:ʰ	ξ:ʰ	ren
<i>ä</i>	a	a	a	træffe, dreng
<i>ø</i>	ø	ø	ø	dyppe, sølv
<i>ø·</i>	ø:	ø:	ø:	døbe
<i>øʰ</i>	øʰ	ø:ʰ	ø:ʰ / ø:	løb, kø
<i>ö</i>	œ	œ	œ	kønne, løn
<i>ö·</i>	œ:	œ:	œ: / œ:	høne
<i>öʰ</i>	œ:ʰ	œ̃:ʰ	œ:ʰ / œ:	drøn, strø
<i>ÿ</i>	œ	œ̃	œ̃	grynt, ryste, tør
<i>ÿ·</i>	œ:	œ̃:	œ̃:	gøre, smøre
<i>ÿʰ</i>	œ:ʰ	œ̃:ʰ	œ̃:ʰ / œ̃:	blødgøre, påsmøre
<i>ȳ</i>	Ɔ	Ɔ	Ɔ	grønt
<i>ȳ̃</i>	ẽ	Ɔ:ʰ	ẽ	eau de parfum
<i>å</i>	ɔ	ɔ	ɔ̃	lunde, ost
<i>å·</i>	ɔ:	ɔ:	ɔ̃:	låne
<i>åʰ</i>	ɔʰ	ɔ:ʰ	ɔ̃:ʰ / ɔ̃:	lån, stå
<i>ǽ</i>	ɒ	ɒ	ɔ̃	vor
<i>ǽ·</i>	ɒ:	ɒ:	ɔ̃:	kort
<i>ǽʰ</i>	ɒʰ	ɒ:ʰ	ɔ̃:ʰ / ɔ̃:	vår
<i>ǽ̃</i>	õ	õ	õ̃	impromptu
<i>ɔ</i>	ʌ	ʌ	ʌ̃,	ånder, bolle
<i>ɔ̃</i>	ʌ	ɐ	ʌ̃,	ånder

Noter til skemaet:

Skemaet har jeg udarbejdet på baggrund af skemaet på Den Danske Ordbogs hjemmeside på internettet, hvorfra de fleste eksempelord er kommet, dette er linket til siden: http://ordnet.dk/ddo/artiklernes-opbygning/udtale?set_language=da.

Stødte vokaler:

Jeg har føjet stødte vokaler til skemaet – Nina Grønnums halvfine IPA markerer stødte vokaler med længdeprik, da disse ifølge dybere analyse er lange vokaler. Vi kan også se, at man i Dania markerer både en længdeprik og en apostrof efter stødte vokaler, f.eks. [yˑ]. Denne markering af længde er dog mindre nødvendig for praktisk brug, og derfor er dette forenklet i Den Danske Ordbog, som kun skriver stødtegnet efter vokalen, f.eks. [yʔ].

De mange ø-kvaliteter:

Det vrimler med forskellige udgaver af ø. Nina Grønnum har hele 4 forskellige: [ø œ ø̃ œ̃]. I Dania noteres disse henholdsvis [ø ö ̊ ̋]. Hos de fleste danskere (i hvert fald i områderne omkring København), er tredje ø-lyd, dvs. IPA [ø̃] eller Dania [̊], faldet sammen med enten ø-lyden til højre, andre gange med den til venstre. Nogle har dog alle fire, mens andre kun har to. Med andre ord: Der er nok mange som vil være uenige i min opsætning af eksempelord til ø-lydene, da det varierer meget, se bare Heger (2008: 37). Men her er i hvert fald et forslag.

Referencer:

Grønnum, Nina. 2007. *Rødgrød med fløde*. København: Akademisk forlag.

Grønnum, Nina. 2005. *Fonetik og Fonologi – Almen og dansk. Tredje udgave*. København: Akademisk Forlag.

Heger, Steffen. 2008. *sprog & lyd – Elementær dansk fonetik. Anden udgave*. København: Akademisk Forlag.